

Finanční arbitr

Legerova 1581/69, 110 00 Praha 1 – Nové Město

tel. 257 042 094, ID datové schránky: qr9ab9x

e-mail: arbitr@finarbitr.cz

www.financniarbitr.cz

Evidenční číslo:

FA/8699/2017

Spisová značka (uvádějte vždy
v korespondenci):

FA/PS/277/2016

R o z h o d n u t í o n á m í t k á c h

Finanční arbitr příslušný k rozhodování sporů podle § 1 odst. 1 zákona č. 229/2002 Sb., o finančním arbitrovi, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o finančním arbitrovi“), rozhodl v řízení zahájeném dne 9. 3. 2016 podle § 8 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi na návrh navrhovatele ■, doručování do datové schránky ■ (dále jen „Navrhovatel“), proti instituci Equa bank a.s., IČO 47116102, se sídlem Karolinská 661/4, 186 00 Praha 8 – Karlín, zapsané v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze, spisová značka B 1830 (dále jen „Instituce“), vedeném podle tohoto zákona a zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), ve věci zaplacení zákonného úroku z prodlení z částky 1.789.975 Kč ode dne 2. 3. 2016 do dne 31. 5. 2016, kurzové ztráty ve výši 7.249,26 Kč a ušlého úroku z této částky ode dne 31. 5. 2016 do dne zaplacení a náhrady nemajetkové újmy ve výši 434.312 Kč, o námitkách Navrhovatele ze dne 14. 6. 2017, evid. č. FA/15208/2017, proti nález finančního arbitra ze dne 31. 5. 2017, evid. č. FA/7695/2017, takto:

Námitky navrhovatele, ■ doručené finančnímu arbitrovi dne 14. 6. 2017, evid. č. FA/15208/2017, se zamítají a nález finančního arbitra ze dne 31. 5. 2017, evid. č. FA/7695/2017, se podle ustanovení § 16 odst. 2 zákona o finančním arbitrovi potvrzuje.

O d ů v o d n ě n í :

1. Řízení o návrhu

Navrhovatel se domáhá zaplacení zákonného úroku z prodlení, kurzové ztráty a náhrady nemajetkové újmy, kterou mu Instituce způsobila tím, že v souvislosti s příchozí přeshraniční platební transakcí v eurech ze Švýcarska a odchozí přeshraniční platební transakcí v eurech do Izraele neoprávněně po Navrhovateli žádala podklady, které by dokládaly účel a zamýšlenou povahu těchto platebních transakcí, a neoprávněně odstoupila od rámcové smlouvy o platebních službách, kterou s ním uzavřela.

Finanční arbitr v nález ze dne 31. 5. 2017, evid. č. FA/7695/2017 (dále jen „Nález“), vyšel ze zjištění, že Navrhovatel uzavřel s Institucí dne 31. 5. 2013 Rámcovou smlouvu o poskytování bankovních a platebních služeb Equa bank a.s. (dále jen „Rámcová smlouva“) a že na základě Rámcové smlouvy Instituce pro Navrhovatele vedla jednotlivé běžné a spořicí účty. Rozhodnou

smluvní úpravu jako podklad pro rozhodování finančního arbitra v tomto sporu tvoří kromě Rámcové smlouvy také nedílné součásti Rámcové smlouvy, zejména Všeobecné obchodní podmínky Equa bank a.s. účinné ode dne 1. 1. 2013 (dále jen „Všeobecné podmínky z 1. 1. 2013“).

Finanční arbitr zjistil, že Navrhovatel má nárok na zaplacení zákonného úroku z prodlení ve výši 8,05 % z částky 1.789.956,29 Kč ode dne 8. 3. 2016 do dne 31. 5. 2016, tedy částky 33.463,87 Kč, protože Instituce byla v prodlení s vyplacením zůstatků peněžních prostředků na jednotlivých běžných a spořicíh účtech, které pro Navrhovatele vedla. Finanční arbitr současně zjistil, že Instituce tuto částku Navrhovateli před vydáním Nálezu zaplatila, a proto již ve výroku rozhodnutí tuto povinnost Instituci neuložil, a naopak ve výroku I. řízení v této části podle § 24 zákona o finančním arbitrovi ve spojení s § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu zastavil.

Finanční arbitr naopak nezjistil, že by Instituce postupovala v rozporu s obecně závaznými právními předpisy a Rámcovou smlouvou, když ve smyslu § 9 ve spojení s § 7 odst. 2 písm. a) zákona č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění pozdějších předpisů, resp. ve znění rozhodném pro projednávaný spor, tedy ve znění do 28. 7. 2016 (dále jen „zákon proti praní špinavých peněz“) vyzvala Navrhovatele k součinnosti v rámci kontrola klienta a ve smyslu § 15 téhož zákona odmítla provést obchod, resp. odložila provedení platebního příkazu k přeshraniční platební transakci na částku 2.788,45 eur z běžného účtu č. ■ (dále jen „Běžný účet v EUR“) ze dne 17. 2. 2016 se splatností dne 18. 2. 2016 (dále jen „Odchozí sporná platební transakce“).

Finanční arbitr dále nezjistil, že by Instituce odstoupila od Rámcové smlouvy v rozporu s obecně závaznými právními předpisy a Rámcovou smlouvou.

Finanční arbitr nezjistil, že by Instituce byla ode dne 2. 3. 2016 do dne 7. 3. 2016 v prodlení s vyplacením zůstatků peněžních prostředků na jednotlivých běžných a spořicíh účtech, které pro Navrhovatele vedla, a Navrhovatel proto nemá nárok na zaplacení zákonného úroku z prodlení za toto období.

Finanční arbitr nezjistil, že by Navrhovatel měl nárok na zaplacení náhrady škody ve výši 7.249,26 Kč a ušlého úroku z této částky ode dne 31. 5. 2016 do dne zaplacení, protože Instituce při vyplacení zůstatku peněžních prostředků na Běžném účtu v EUR neporušila právní povinnost, když částku vyjádřenou v eurech převedla směnným kurzem České národní banky na koruny české.

Finanční arbitr nezjistil, že by byly splněny předpoklady odpovědnosti za nemajetkovou újmu, resp. že by došlo k zásahu přirozených práv Navrhovatele, resp. k jinému protiprávnímu jednání Instituce za zvláštních okolností a ke vzniku nemajetkové újmy, a proto Navrhovatel nemá nárok na zaplacení náhrady nemajetkové újmy.

Finanční arbitr proto návrh Navrhovatele ve zbývajících částech ve výroku II. zamítl.

3. Řízení o námitkách

Finanční arbitr podle § 12 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi rozhoduje podle svého nejlepšího vědomí a svědomí, nestranně, spravedlivě a bez průtahů a pouze na základě skutečností zjištěných v souladu se zákonem o finančním arbitrovi a zvláštními právními předpisy. Ustanovení § 16 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi dává stranám sporu právo podat proti nálezu finančního arbitra odůvodněné námitky, a to v zákonem stanovené lhůtě 15 dnů ode dne doručení písemného vyhotovení nálezu. Včasně podané námitky mají odkladný účinek. Podle § 16 odst. 2 zákona o finančním arbitrovi rozhoduje o námitkách rovněž finanční arbitr, který

nález potvrdí nebo změní. Jelikož zákon o finančním arbitrovi upravuje náležitosti námitek a zásady řízení o námitkách pouze částečně, postupuje finanční arbitr ve zbytku podle těch ustanovení správního řádu, která upravují odvolání jako řádný opravný prostředek a průběh odvolacího řízení (srov. ustanovení § 24 zákona o finančním arbitrovi ve spojení s § 81 a násl. a § 141 odst. 9 správního řádu).

Finanční arbitr posoudil námitky Navrhovatele podle § 16 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi a § 81, 82 a 83 správního řádu jako přípustné. Finanční arbitr proto přezkoumal soulad Nálezu a řízení, které vydání Nálezu předcházelo, s právními předpisy, správnost napadeného Nálezu pak přezkoumal v rozsahu věcných námitek Navrhovatele (srov. ustanovení § 141 odst. 9 správního řádu).

Navrhovatel vznáší námitky proti oběma výrokům Nálezu. Instituce námitky proti Nálezu nevznáší, k námitkám Navrhovatele se vyjadřuje pouze, že *„nepovažuje námitky Navrhovatele proti tomuto nálezu finančního arbitra za skutečnosti, které by měly přímý či nepřímý vliv na její postup v této věci, a to včetně rozhodnutí Banky přijmout výzvu finančního arbitra k smírnému řešení formou úhrady arbitrem vypočteného úroku z prodlení“*.

Finanční arbitr nezjistil, že by Navrhovatel v námitkách uvedl nové skutečnosti nebo předložil, příp. označil k prokázání svých tvrzení nové podklady. Navrhovatel v námitkách opakuje svá tvrzení, resp. tvrdí to, co již tvrdil před vydáním Nálezu, rekapituluje skutková zjištění a rozsáhle cituje z Nálezu. Navrhovatel dále rozsáhle cituje z ustanovení právních předpisů České republiky i Evropské unie.

Finanční arbitr se nevyjadřuje k námitkám Navrhovatele, které Navrhovatel uplatnil již v řízení před vydáním Nálezu a které finanční arbitr v Nálezu podrobně odůvodnil.

a) Námitky k výroku I. Nálezu

Navrhovatel namítá, že finanční arbitr porušil svou povinnost *„usilovat o smírné řešení sporu a vybídnout sporné strany ke smíru hned zpočátku řízení (zejména v zájmu hospodárnosti řízení a šetření práv účastníků), tedy již před zahájením (obvykle časově náročného) důkazního řízení“*, když Instituci vyzval ke smírnému řešení, pokud se jedná o zaplacení úroku z prodlení, teprve dne 22. 2. 2017.

Navrhovatel namítá, že finanční arbitr výrokem I. Nálezu *„porušil zákon č. 229/2002 Sb., v ust. § 17a, když to zákonné ustanovení obešel opožděným „sjednáním smíru“, a v části mé uznané pohledávky za Bankou takto odůvodněným zastavením správního řízení. Porušením svých povinností mi Finanční arbitr způsobil škodu ve výši zákonné sankce 15.000 Kč, kterou je instituce povinna zaplatit navrhovateli, který měl ve sporu částečný úspěch“*.

Finanční arbitr opakuje, že vyzval Navrhovatele písemnou výzvou ze dne 10. 3. 2016, evid. č. FA/3327/2016 (tj. první den po zahájení řízení) a Instituci písemnou výzvou ze dne 15. 3. 2016, evid. č. FA/3585/2016 (tj. šestý den po zahájení řízení), aby mu strany sporu sdělily, zda se pokusily o smírné řešení sporu, případně zda považují smír ve věci za možný a za jakých podmínek. Není proto pravda, jak namítá Navrhovatel, že finanční arbitr nevyzval strany sporu ke smíru ihned zpočátku řízení. Pokud jde o výzvu finančního arbitra ke smírnému řešení v části předmětu sporu, pokud jde o zaplacení úroků z prodlení, na ústním jednání s Institucí konaném dne 22. 2. 2017, finanční arbitr tak mohl učinit až poté co shromáždil veškeré potřebné podklady, zejména teprve poté, co zjistil, jaká je rozhodná smluvní úprava pro projednávaný spor, a posoudil, zda je nárok Navrhovatele oprávněný. Jak vyplývá z Nálezu, otázka rozhodné smluvní úpravy, resp. otázka, které obchodní podmínky jsou nedílnou součástí Rámcové smlouvy, byla předmětem dokazování.

Podle § 1 odst. 3 zákona o finančním arbitrovi platí, že „[a]rbitr usiluje zejména o smírné vyřešení sporu“. Podle § 17a téhož zákona platí, že „[v] nálezu, jímž arbitr vyhovuje, byť i jen zčásti, návrhu navrhovatele, uloží současně instituci povinnost zaplatit sankci ve výši 10 % z částky, kterou je instituce podle nálezu povinna zaplatit navrhovateli, nejméně však 15 000 Kč. Zaplacení 15 000 Kč uloží i v případech, kdy předmětem sporu není peněžitá částka. Sankce je příjmem státního rozpočtu.“ Zákon o finančním arbitrovi finančnímu arbitrovi přímo ukládá, aby o smír usiloval, jeho dosažení tedy z povahy věci nemůže obcházet § 17a zákona o finančním arbitrovi. Opačný závěr je absurdní. Navíc, sankce podle § 17a zákona o finančním arbitrovi je příjmem státního rozpočtu, nikoli příjmem Navrhovatele, a proto se Navrhovatel mylí, že mu finanční arbitr způsobil škodu.

b) Námitky k výroku II. Nálezu

Navrhovatel dále tvrdí, že finanční arbitr „v rozporu se svými úředními povinnostmi nezajistil u Banky klíčový důkaz, kterým je skutečný den zrušení účtů, takto také den skutečného převodu finančních prostředků z účtů Navrhovatele na vnitřní účet Banky, a rovněž důkaz o dni zrušení služeb internetové obsluhy mých účtů“ a že „nesprávně stanovil den převodu finančních prostředků na všech čtyřech účtech na vnitřní účet Banky, a takto i počátek sankčního úročení mých peněz na den 8. 3. 2016“.

Navrhovatel namítá, že finanční arbitr „nemůže hodnotit vlastní vinou nezajištěný důkaz k tíži Navrhovatele a musí platit pravděpodobná a nevyvrácená domněnka, že Banka převedla mé peníze na svůj vnitřní účet a zrušila své služby internetové obsluhy mých účtů již v den svého odstoupení od Rámcové smlouvy, tj. dne 2. 3. 2016“. Navrhovatel namítá, že finanční arbitr Navrhovatele zkrátil ku prospěchu Instituce o šestinásobek denního úroku z prodlení, tj. o částku 2.362,14 Kč.

Finanční arbitr Navrhovateli vysvětluje, že pro otázku výpočtu úroku z prodlení je rozhodující okamžik, kdy měla Instituce povinnost vyplatit Navrhovateli zůstatek peněžních prostředků na běžných a spořicíh účtech, které pro něho vedla. Instituce může být v prodlení teprve v okamžiku, když tento zůstatek ve stanovené lhůtě nevyplatí. Pro správný výpočet úroku z prodlení nebylo proto rozhodné, kdy Instituce účty, které pro Navrhovatele vedla, zrušila, resp. kdy Instituce zůstatek peněžních prostředků na těchto účtech převedla na svůj vnitřní účet. Finanční arbitr zjistil, že Instituce byla povinna vyplatit zůstatek peněžních prostředků na účtech, které pro Navrhovatele vedla, dne 7. 3. 2016 (pondělí), který byl následujícím obchodním dnem po dni 4. 3. 2016 (pátek), kdy bylo Navrhovateli doručena zaslanka s odstoupením od Rámcové smlouvy, a to v souladu s čl. 2.2.6. Všeobecných podmínek z 1. 1. 2013. Prodlení Instituce tedy mohlo nastat nejdříve dnem 8. 3. 2016.

Pokud by Instituce neumožnila nakládat s peněžními prostředky na účtech dříve, než k tomu byla oprávněna na základě svého platného odstoupení od Rámcové smlouvy, potom by se Navrhovatel mohl domáhat svých nároků z titulu nesprávného provedení platební transakce ve smyslu § 117 zákona č. 284/2009 Sb., o platebním styku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o platebním styku“), případně náhrady škody nebo bezdůvodného obohacení ve smyslu § 120 odst. 2 téhož zákona. Navrhovatel však v řízení neprokázal, a ani finanční arbitr nezjistil, že by Navrhovatel podal jiný platební příkaz než platební příkaz ze dne 4. 3. 2016 k platební transakci spočívající v převodu částky 1 Kč mezi účty, které pro něho Instituce vedla. V případě tohoto platebního příkazu dospěl finanční arbitr k závěru, že ho Instituce byla povinna provést a v Nálezu se vypořádal s odpovědností Instituce za nesprávně provedenou platební transakci a tuto skutečnost zohlednil i při výpočtu zůstatků peněžních prostředků na účtech, které Instituce pro Navrhovatele vedla.

Navrhovatel namítá, že se finanční arbitr nezabýval otázkou, zda „*smluvní ujednání založená Rámcovou smlouvou a jejich použití s následkem předem nevizovaného okamžitého zrušení platebního účtu, které mělo za následek také nemožnost provádění platebních transakcí a okamžité zcizení peněžního majetku z účtů, měla právní oporu v úvodních ustanoveních občanského zákoníku*“ a taktéž namítá, že finanční arbitr nezkoumal, zda Instituce použila institut odstoupení od smlouvy v souladu se zákonem o platebním styku a odkazuje na úpravu základního platebního účtu (§ 124v). Navrhovatel současně doplňuje, že finanční arbitr přiznal Instituci právo odstoupit od Rámcové smlouvy, přestože Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/64/ES ze dne 13. listopadu 2007 o platebních službách na vnitřním trhu, kterou se mění směrnice 97/7/ES, 2002/65/ES, 2005/60/ES a 2006/48/ES a zrušuje směrnice 97/5/ES (dále jen „Směrnice 2007/64“) ani Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/849 ze dne 20. května 2015 o předcházení využívání finančního systému k praní peněz nebo financování terorismu, o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 648/2012 a o zrušení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/60/ES a směrnice Komise 2006/70/ES (dále jen „Směrnice 2015/849“), resp. zákon proti praní špinavých peněz, tento způsob zániku právního vztahu nepřipouští.

Finanční arbitr odkazuje na Nález a připomíná, že institut odstoupení od smlouvy je upraven přímo v občanském zákoníku, konkrétně v § 2001 a násl. Finančnímu arbitrovi proto není zřejmé, z jakého důvodu by mělo být právo Instituce odstoupit od Rámcové smlouvy, které si v ní s Navrhovatelem sjednala, v rozporu s úvodními ustanoveními občanského zákoníku. Vztah občanského zákoníku a zákona o platebním styku je vztahem mezi předpisem obecným a zvláštním. Pokud tedy zákon o platebním styku určitou otázku neupravuje, použije se občanský zákoník jako obecný právní předpis; zákon o platebním styku je ve vztahu k občanskému zákoníku zákonem speciálním. Odkaz na právní úpravu základního platebního účtu v zákoně o platebním účtu je nerelevantní; právní úprava základního platebního účtu byla do zákona o platebním styku vložena teprve zákonem č. 452/2016 Sb., kterým se mění zákon č. 284/2009 Sb., o platebním styku, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, s účinností ode dne 1. 3. 2017, tedy až poté, co nastaly rozhodné skutečnosti v projednávaném sporu.

Pokud se jedná o Směrnici 2007/64 a Směrnici 2015/849, finanční arbitr odkazuje na část 11 „Ostatní námítky Navrhovatele“ Nálezu, ve které vysvětlil povahu směrnice jako pramene práva Evropské unie a stejně tak vysvětlil přímý účinek (přímou použitelnost) směrnice.

Směrnice 2007/64 je směrnicí v režimu plné harmonizace (čl. 86 směrnice), to znamená, že pokud směrnice možnost odstoupení od smlouvy o platebních službách neupravuje, neznamená to, že by jej nepřipouštěla, ale že ponechává právní úpravu odstoupení od smlouvy o platebních službách na jednotlivých členských státech. A protože český zákonodárce v zákoně o platebním styku institut odstoupení od smlouvy o platebních službách neupravil, použije se obecná úprava v občanském zákoníku, jak již finanční arbitr vysvětlil výše.

Směrnice 2015/849 stanovila lhůtu pro implementaci do národních právních řádů nejpozději do dne 26. 6. 2017 (čl. 67 odst. 1 směrnice); její znění je tedy pro projednávaný spor nerelevantní. Směrnice 2015/849 byla do českého právního řádu (zejména do zákona proti praní špinavých peněz) implementována zákonem č. 368/2016 Sb., kterým se mění zákon č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, a to s účinností ode dne 1. 1. 2017, tedy opět až poté, co nastaly rozhodné skutečnosti v projednávaném sporu. S odkazem na zákaz retroaktivního působení právních předpisů je i toto znění zákona proti praní špinavých peněz pro projednávaný spor nerelevantní.

Finančnímu arbitrovi není ani zřejmé, z čeho Navrhovatel dovozuje, že zákon proti praní špinavých peněz nepřipouští způsob zániku právního vztahu odstoupením.

Nad rámec výše uvedeného finanční arbitr doplňuje, že odstoupením od Rámcové smlouvy nedošlo ke „zcizení peněžního majetku z účtů“, jak tvrdí Navrhovatel, když zrušením účtů, které Instituce pro Navrhovatele vedla, nezankla pohledávka Navrhovatele za Institucí na vyplacení peněžních prostředků na těchto účtech, které je Instituce povinna vyplatit podle § 2668 občanského zákoníku.

Navrhovatel dále namítá, že „[f]inanční arbitr však zjistil, že Banka jako instituce, proti které směřuje můj návrh, není platební instituce, a proto nemůže provádět činnost podle Směrnice Evropského Parlamentu a Rady 2007/64/ES o platebních službách na vnitřním trhu“.

K této námitce finanční arbitr vysvětluje, že je potřeba rozlišovat mezi dvěma veřejnoprávními osobami, a to bankou (veřejnoprávní požadavky na činnost banky jsou upraveny zákonem č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů) a platební institucí (veřejnoprávní požadavky na činnost platební instituce jsou upraveny zákonem o platebním styku). Instituce je bankou, a proto se na ni nevztahuje veřejnoprávní část zákona o platebním styku (§ 7 až 31); banka i platební instituce jsou však oprávněny poskytovat platební služby, jak vyplývá z § 5 písm. a), g) a h) zákona o platebním styku a vztahuje se na ně soukromoprávní část zákona o platebním styku (§ 74 a násl. zákona o platebním styku).

Navrhovatel namítá, že „v předmětné věci jsem jako spotřebitel jednal za účelem, který nespadal do mé obchodní, podnikatelské nebo profesní činnosti, a proto se mne netýkala žádná z povinností, které vnitrostátní nebo unijní právní předpisy ukládají podnikatelským subjektům v souvislosti s jejich obchodními platebními transakcemi, a to včetně přeshraničních plateb“.

K tomu finanční arbitr opakuje, že zákon proti praní špinavých peněz upravuje mimo jiné některá práva a povinnosti fyzických a právnických osob při uplatňování opatření proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, mimo jiné ukládá povinným osobám (tedy i Instituci) při splnění určitých podmínek provést kontrolu klienta. Klientem je jakákoli osoba, se kterou jedná povinná osoba nebo která je ve smluvním vztahu s povinnou osobou, jestliže toto jednání směřuje, resp. účelem smluvního vztahu je nakládání s majetkem tohoto klienta nebo poskytování služeb klientovi. Není proto rozhodující, zda je či není klient spotřebitelem; rozhodujícím kritériem je pouze to, zda je klient ve smluvním vztahu s povinnou osobou a jaký je předmět tohoto smluvního vztahu. V tomto případě byl Navrhovatel s Institucí ve smluvním vztahu založeném Rámcovou smlouvou; předmětem tohoto vztahu bylo provádění platebních transakcí, tj. nakládání s majetkem Navrhovatele. Navrhovatel má proto povinnost podrobit se kontrole klienta ve smyslu zákona proti praní špinavých peněz.

Navrhovatel namítá, že „[f]inanční arbitr použil pro odůvodnění Nálezu ohledně mého majetku a předpokládaných dispozic s vlastním peněžním majetkem tvrzení Banky, které mi Finanční arbitr v průběhu řízení neposkytl, a tedy se nemůže ani opřít o tvrzení, že jsem na začátku smluvního vztahu takové prohlášení učinil a potvrdil svým podpisem“. Navrhovatel dále namítá, že „[f]inanční arbitr, opět ku prospěchu Banky neobjasnil, proč se Finanční analytický útvar Ministerstva financí, jehož úkolem je šetření podezřelých obchodů, vůbec nezabýval Bankou zadrženou „Odchozí spornou platební transakcí“ určenou do izraelské banky, nezjistil, který státní orgán tuto transakci o 14 dní později povolil, a s přihlédnutím k unijní Směrnici o předcházení využívání finančního systému k praní peněz a financování terorismu tak v logickém celku Finanční arbitr nesprávně posoudil oprávněnost postupu Banky ve věci sporných platebních transakcí, když ani závěry Finančního analytického útvaru nijak nepotvrzují důvodnost hlášení Banky ve věci podezření z praní peněz a financování terorismu“.

Finanční arbitr vysvětluje, že nevycházel z pouhého tvrzení Instituce, ale z Oznámení podezřelého obchodu ze dne 23. 2. 2016, 15:08 hod., které předložil jak Navrhovatel (ve svém 6. doplnění dne 8. 8. 2016), tak Instituce a které potvrdil i Finanční analytický úřad, na který se finanční arbitr obrátil. Finanční arbitr nezjistil žádné skutečnosti a Navrhovatel nepřeložil, ani neoznačil žádné podklady, které by obsah tohoto oznámení zpochybňovaly. Nadto, finanční arbitr při zkoumání toho, zda transakční aktivita Navrhovatele naplnila znaky podezřelého obchodu a opravňovala Instituci k provedení kontroly klienta, vycházel zejména ze samotné definice podezřelého obchodu v § 6 zákona proti praní špinavých peněz, což v Nálezu odůvodnil.

Finanční arbitr připomíná, že předmětem projednávaného sporu je otázka, zda Instituce byla oprávněna odmítnout provést obchod, resp. odložit provedení platebního příkazu k Odchozí sporné platební transakci. V rámci takto vymezeného předmětu sporu není finanční arbitr příslušný zkoumat, jakým způsobem nebo v jakém rozsahu prováděl své šetření Finanční analytický útvar, stejně tak není pro posouzení této otázky relevantní, k jakým závěrům Finanční analytický úřad při svém šetření dospěl.

Navrhovatel namítá, že finanční arbitr nevyhodnotil telefonickou a e-mailovou komunikaci „*nestranně, podle skutečného obsahu a v logickém celku. Pokud by Finanční arbitr takto svým úředním povinností dostál, zjistil, by že jsem Bance poskytl veškeré informace k ověření bezrizikovitosti obou přeshraničních transakcí [...]*“.

K tomu finanční arbitr odkazuje na § 9 odst. 1 větu druhou zákona proti praní špinavých peněz, podle které, „*[k]lient poskytne povinné osobě informace, které jsou k provedení kontroly nezbytné, včetně předložení příslušných dokladů.*“ Finanční arbitr nezjistil, že by Navrhovatel Instituci předložil doklady, které požadovala.

Finanční arbitr musí odmítnout i námitku Navrhovatele, že „*finanční arbitr přispěl k nepřiměřené délce řízení také tím, že o mých návrzích na vydání předběžného opatření rozhodoval (zamítnutím) se zpožděním až poté, co tyto návrhy ztratily své věcné opodstatnění, když k této otázce se Finanční arbitr vyjádřil opět ku prospěchu Banky, jen výtržkem z obsahu mého návrhu, v rozporu s jeho smyslem, kterým byla obnova funkčnosti zrušeného účtu EUR a navíc nepravdivým tvrzením o dni zrušení účtů*“.

Podle § 61 odst. 2 správního řádu platí, že „*[o] požádání účastníka o předběžné opatření musí být rozhodnuto do 10 dnů*“.

V návrhu na zahájení řízení ze dne 9. 3. 2016, evid. č. FA/4178/2016, Navrhovatel žádal finančního arbitra „*vydání předběžného opatření podle §61 správního řádu, pro příjem zahraniční bezhotovostní a podlimitní platby od plátce ■■■, tzn. peněz, které bych měl podle písemné dohody s plátcem ze dne 18. 2. 2016, obdržet každým dnem na zablokovaný EUR účet u Equa bank a.s.*“

Dne 14. 3. 2016, evid. č. FA/4448/2016, změnil Navrhovatel svůj návrh na vydání předběžného opatření tak, že „*[p]ředběžným opatřením, vydaným podle §61 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, se příkazuje společnosti Equa bank a.s., aby do 24 hod od doručení tohoto rozhodnutí do datové schránky ID ■■■, obnovila veškerá práva klienta ■■■ vyplývající z Rámcové smlouvy o poskytování bankovních a platebních služeb, uzavřené s klientem dne 30. 05. 2013 s číslem ■■■.*“

O předběžném opatření rozhodl finanční arbitr v souladu se lhůtou, kterou mu ukládá správní řád, dne 23. 3. 2016, evid. č. FA/3985/2016, tak, že žádost Navrhovatele zamítl.

Pokud Navrhovatel nesouhlasil s rozhodnutím o předběžném opatření, mohl proti němu podat odvolání k finančnímu arbitrovi, o čemž ho finanční arbitr v tomto rozhodnutí řádně poučil.

Finanční arbitr odmítá i tvrzení Navrhovatele, že by se při posuzování zásahu do přirozeného práva Navrhovatele na soukromí vyjádřil „*k časovým nárokům laického Navrhovatele [...] posměšně a urážlivě*“; finanční arbitr pouze vyložil, co je obsahem práva na soukromí a poučil Navrhovatele, že se v tomto případě jedná o dopad do majetkové sféry Navrhovatele, nikoli sféry nemajetkové. Finanční arbitr současně Navrhovatele poučil, že podle § 18 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi si nese Navrhovatel náklady řízení sám.

Navrhovatel, pokud jde o náhradu škody (kurzové ztráty ve výši 7.249,26 Kč a ušlého úroku z této částky ode dne 31. 5. 2016 do dne zaplacení), resp. náhradu nemajetkové újmy ve výši 434.312 Kč, namítá, že finanční arbitr nároky Navrhovatele nesprávně posoudil. Navrhovatel však pouze v obecné rovině tvrdí, že tak finanční arbitr učinil v rozporu se skutkovými zjištěními, právními předpisy České republiky a Evropské unie a judikaturou Nejvyššího soudu, aniž by svá tvrzení blíže odůvodnil nebo k nim předložil, případně označil nové podklady.

Pokud jde o část námitek označenou jako „*I. Odpovědnost státu za porušení unijního práva a aplikace zákona č. 82/1998 Sb.*“, finanční arbitr této námitce nerozumí, zejména není zřejmé, k jaké části odůvodnění Nálezu tato námitka směřuje, a ani mu není zřejmé, jaký má vztah k předmětu sporu.

Finanční arbitr s Navrhovatelem připomíná, že jeho příslušnost je ve smyslu § 1 odst. 1 písm. a) zákona o finančním arbitrovi dána pro spory mezi spotřebitelem a poskytovatelem při nabízení a poskytování platebních služeb, a proto se finanční arbitr zabýval pouze těmi námitkami, které se týkají projednávaného sporu z hlediska poskytování platebních služeb Navrhovatele, a ostatní námitky považuje za nerelevantní.

4. K výroku rozhodnutí

S ohledem na všechny výše uvedené skutečnosti finanční arbitr setrvává na svých právních závěrech vyslovených v Nálezu.

Finanční arbitr neshledal, že by ve věci rozhodl věcně nesprávně z důvodů, jak namítal Navrhovatel, ani že by Nález a řízení, které mu předcházelo, bylo v rozporu s právními předpisy. Finanční arbitr proto námitky Navrhovatele zamítl a Nález potvrdil.

P o u č e n í :

Rozhodnutí o námitkách je podle § 16 odst. 4 zákona o finančním arbitrovi konečné. Podle § 17 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi doručený nález, který již nelze napadnout námitkami, je v právní moci (*v případě, že bylo vydáno rozhodnutí o námitkách, nabyvá nález právní moci dnem doručení rozhodnutí o námitkách – pozn. finančního arbitra*).

Podle § 244 odst. 1 občanského soudního řádu, rozhodl-li správní orgán podle zvláštního zákona o sporu a nabylo-li rozhodnutí správního orgánu právní moci, může být tatáž věc projednána na návrh v občanském soudním řízení. Podle § 247 odst. 1 občanského soudního řádu musí být žaloba podána ve lhůtě dvou měsíců od doručení rozhodnutí správního orgánu.

V Praze dne 28. 7. 2017

otisk úředního razítka

Mgr. Monika Nedelková
finanční arbitr